

Protokoll 5/99

Møte i Bedriftsdemokratinemnda mandag 28 juni 1999

Tilstede:

Gudmund Knudsen
Sveinung Koslung
Liv Synnøve Taraldsrud
Vidar Lindefjeld
Ivar A. Myhrvold
Gro Granden
Jacob Wahl

Liv Synnøve Taraldsrud; lovavdelingen i Justisdepartementet møtte som ekstraordinært varamedlem for Karin M Bruzelius.

Fra sekretariatet møtte Marianne Pedersen og Benedicte Schaltz.

Møtet varte fra kl 1200 til kl 1415.

Vedtak ble truffet i følgende saker:

Sak 99/23 Kristiansand Energiverk AS

Sak 98/3 By the Way AS

Sak 99/11 AS Avishuset Dagbladet

Sak 99/16 Aftenposten AS og Schibsted ASA

1. Godkjenning av møteinnkalling

Innkallingen til møtet i Bedriftsdemokratinemnda 28 juni 1999 ble godkjent.

2. Sak 99/23 Kristiansand Energiverk AS

I brev av 26 mai 1999 søker Kristiansand Energiverk AS (KEV AS) og de ansattes organisasjoner om en konsernordning hvor de ansatte i konsernet er valgbare og har stemmerett ved valg til styret i KEV AS (konsernstyret) og de ansatte i KEV Lys AS er valgbare og har stemmerett ved valg til styret i KEV Nett AS (underkonsernstyret).

Konsernordningen er som følger: KEV AS er morselskap, med datterselskapene KEV Produksjon AS, KEV Energi AS og KEV Nett AS. KEV Nett AS eier igjen KEV Lys AS.

Det er henholdsvis 38 ansatte i KEV AS, 47 ansatte i KEV Produksjon AS, 18 ansatte i KEV Energi AS, 83 ansatte i KEV Nett AS og 7 ansatte i KEV Lys AS. Totalt er det 193 ansatte i konsernet, hvorav lokale fagforeninger representerer 156 ansatte.

Søknaden begrunnes med at styrene i KEV AS og KEV Lys AS gjør vedtak som er av vesentlig betydning for datterselskapene.

Bedriftsdemokratinemnda viser til at det er enighet mellom ledelsen og lokale fagforeninger som representerer 156 av 193 ansatte i konsernet om konsernordningen.

Bedriftsdemokratinemnda godkjenner søknaden.

Bedriftsdemokratinemnda fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksjeloven § 6-5, jf representasjonsforskriften § 6 godkjenner Bedriftsdemokratinemnda følgende konsernordning for Kristiansand Energiverk AS og Kristiansand Energiverk Nett AS:

I

De ansatte i Kristiansand Energiverk AS og i norske datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg til styret i Kristiansand Energiverk AS.

II

De ansatte i Kristiansand Energiverk Nett AS og i norske datterselskaper av dette har stemmerett og er valgbare ved valg til styret i Kristiansand Energiverk Nett AS.

III

Etablerer eller overtar Kristiansand Energiverk AS og Kristiansand Energiverk Nett AS nye norske selskaper, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen.

IV

Ved vesentlige endringer forutsettes det at det sendes ny søknad til nemnda.

V

For øvrig gjelder aksjelovens regler om ansattrepresentasjon i styrende organer og forskriftens bestemmelser om gjennomføring av valg.

VI

Godkjennelsen gjelder inntil videre, jf forskriften § 6".

3. Sak 98/3 By the Way AS

By the Way AS fikk godkjent gjeldende konsernordning i Bedriftsdemokratinemndas vedtak 2 februar 1998. Nemnda avsto imidlertid i samme vedtak søknad om unntak fra de ansattes rett til representasjon i styret i datterselskapet AS Veikroer og unntak fra funksjonstiden for de nåværende styremedlemmer, fordi det ikke forelå opplysninger om hvorvidt et flertall av de ansatte i AS Veikroer støttet selskapets søknad når det gjaldt unntak fra reglene om styrerepresentasjon i selskapet.

I brev av 4 juni 1999 søker selskapet på ny om unntak fra de ansattes rett til styrerepresentasjon i AS Veikroer jf aksjeloven § 6-4 tredje ledd.

Etter selskapets oppfatning vil gjennomføringen av en eventuell styrerepresentasjon for de ansatte i AS Veikroer medføre vesentlige ulemper. Selskapet viser til at det er relativt stort "gjennomtrekk" i stillingene og at et stort antall av de ansatte er deltidsansatte. Videre har arbeidsstedene ulik geografisk beliggenhet samt manglende sentral administrasjon. Selskapet hevder for øvrig at det er vanskelig å få de ansatte interessert i å møte opp ved valg, og dermed også å få gjennomført valget.

Det er opplyst av selskapets advokat Granlund at det ikke er lokale fagforeninger i AS Veikroer. Det fremgår av protokollene fra møter avholdt for de ansatte i AS Veikroer at et overveiende flertall av de ansatte støtter selskapets søknad om ikke å ha styrerepresentasjon for de ansatte i selskapet. I følge møteprotokollene stemte kun to av de fremmøtte mot søknaden.

Bedriftsdemokratinemnda godkjenner søknaden og viser til at det er enighet mellom ledelsen og et overveiende flertall av de ansatte om søknaden om unntak fra de ansattes rett til representasjon i selskapets styre.

For oversiktens skyld fatter arbeidsutvalget følgende nytt

vedtak:

«I medhold av aksjeloven §§ 6-4 tredje ledd og 6-5 jf representasjonsforskriften §§ 5 og 6 godkjenner Bedriftsdemokratinemnda følgende konsernordning for By the Way AS:

I

Styret i By the Way AS skal bestå av 8 medlemmer, hvor av tre medlemmer velges av og blant de ansatte i By the Way AS og datterselskapene By the Way Våle AS, By the Way Holmestrand AS og AS Veikroer.

II

Det velges ikke ansatterepresentanter til styret i datterselskapet AS Veikroer.

III

For øvrig gjelder aksjelovens regler om de ansattes rett til representasjon i styrende organer og forskriftens bestemmelser om gjennomføringen av valg.

IV

Etablerer eller overtar konsernet nye norske selskaper, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen. Ved vesentlige endringer forutsettes det at selskapet sender ny søknad til nemnda.

V

Godkjennelsen gjelder inntil videre, jf forskriften §§ 5 og 6.»

4. Sak 99/11 AS Avishuset Dagbladet

I brev av 15 mars 1999 søker AS Avishuset Dagbladet om etablering av konsernordning der de ansatte i AS Dagblad-Trykk skal ha stemmerett og være valgbare til styret i AS Avishuset Dagbladet og AS Dagbladet.

I søknaden opplyses det at ansettelsesforholdet for de trykkeriansatte i AS Dagblad-Trykk fra og med 1 januar 1999 ble overført fra morselskapet AS Avishuset Dagbladet til AS Dagblad-Trykk.

Konsernet AS Avishuset Dagbladet består av morselskapet AS Avishuset Dagbladet og fire datterselskaper: AS Dagbladet, AS Dagblad-Trykk og eiendomsselskapene AS Citypassasjen og AS DB Invest. I følge selskapets opplysninger er det i alt 410 ansatte i AS Avishuset Dagbladet og 120 ansatte i AS Dagblad-Trykk. De 410 ansatte i AS Avishuset Dagbladet er utleid til AS Dagbladet.

I søknaden opplyses det at styrene i AS Avishuset Dagbladet og AS Dagbladet er identiske. Dette medfører at styremedlemmer som blir valgt inn i AS Avishuset Dagbladets styre, også får styremedlemskap i styret i AS Dagbladet.

Lokale fagforeninger som representerer ca 440 av 550 ansatte i konsernet har gitt sin tilslutning til søknaden.

Bedriftsdemokratinemnda viser til at selskaper som driver forlegging av aviser er næringsmessig unntatt fra aksjelovens representasjonsregler etter representasjonsforskriften § 3 første ledd nr 1 jf § 4 tredje ledd. Det er 13 juni 1984 inngått "Avtale om ansattes medbestemmelsesrett i avisbedrifter og nyhetsbyråer". Denne avtalen gir ikke hjemmel for etablering av konsernrepresentasjon.

Bedriftsdemokratinemnda viser videre til at det må være opp til avtalepartene å vurdere om det bør åpnes for konsernordninger innenfor avisnæringen. Nemnda finner med dette ikke å ha kompetanse til å behandle søknaden fra AS Avishuset Dagbladet om konsernordning.

Det bemerkes at AS Avishuset Dagbladet kan gjennomføre den beskrevne valgordning ved å foreta vedtektsendring i gjeldende vedtekter § 4 jf aksjeloven § 6-3 tredje ledd.

Bedriftsdemokratinemnda fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksjeloven §§ 6-5 jf representasjonsforskriften § 6 jf §§ 3 første ledd og 4 tredje ledd behandler ikke Bedriftsdemokratinemnda AS Avishuset Dagbladets søknad av 15 mars 1999 om konsernordning for ansatte i AS Dagblad-Trykk".

5. Sak 99/16 Aftenposten AS og Schibsted ASA

I brev av 15 april 1999 fremsetter Distribusjonsklubben i Aftenposten AS krav om omvalg i forbindelse med valg av ansattrepresentanter til styret i Aftenposten AS og Schibsted ASA. Klagen videresendes Bedriftsdemokratinemnda med valgstyrets redegjørelse i brev av 31 mai 1999.

Klagen gjelder den praktiske gjennomføringen av valgene til styret i Aftenposten AS og Schibsted ASA for avisbudene i valgområdet "administrasjon".

Klagene er fremsatt i rett tid og klagerne er klageberettigede og har rettslig klageinteresse jf forskriftens § 43 annet og tredje ledd.

Valgklagen bygger på det forhold at tidligere praksis for gjennomføring av valg ble endret ved årets valg. Ved valgene i 1993 og 1995 ble valget gjennomført ved at avisbudene fikk tilsendt stemmesedler i posten med en ferdig frankert svarkonvolutt vedlagt. I forkant av årets valg besluttet et enstemmig valgstyre at valget skulle gjennomføres ved at budene skulle levere svarkonvoluttene til distriktskontorene.

Valgklagerne er av den oppfatning at dette har medført at alle stemmeberettigede ikke er gitt samme reelle mulighet til å delta i valget. Det hevdes at halvparten av de ansatte i valgkretsen har måttet gå eller kjøre flere kilometer, eventuelt flere mil for å få levert sin stemmeseddel.

Valgstyret er av den oppfatning at et valgstyre kan bestemme den praktiske gjennomføringen av et valg uten å være bundet av hvordan det er gjort ved tidligere valg. Valgstyret viser for øvrig til at et enstemmig valgstyre i møte av 19 april 1999 besluttet å gjennomføre valget som ovenfor beskrevet, uten at det fremkom innsigelser fra Distribusjonsklubbens representant. Valgstyret påpeker også at da Distribusjonsklubbens innsigelse kom opp, valgte valgstyret å ettersende frankerte konvolutter til budene og utsette valgfristen med tre dager.

Bedriftsdemokratinemnda viser til at klageren er klageberettiget og har rettslig klageinteresse og at klagen er fremsatt i rett tid jf representasjonsforskriften § 43 annet og tredje ledd.

Nemnda bemerker at selskaper som driver forlegging av aviser næringsmessig er unntatt fra aksjelovens representasjonsregler etter representasjonsforskriften. Det er 13 juni 1984 inngått "Avtale om ansattes medbestemmelse i avisbedrifter og nyhetsbyråer". Avtalens punkt VII etablerer et særskilt tvisteløsningsorgan for tvister om forståelsen av avtalen. Bedriftsdemokratinemnda har på denne bakgrunn vært i tvil om den har kompetanse til å behandle klagen. Det utvalg som kan etableres i henhold til forannevnte avtale er imidlertid ikke nedsatt. Nemnda har mottatt meddelelse fra partene ved Aftenposten AS om at disse aksepterer Bedriftsdemokratinemnda som rett

organ til å løse tvisten. På bakgrunn av tidligere praksis og partenes anmodning finner Bedriftsdemokratinemnda at den kan behandle saken.

Bedriftsdemokratinemnda viser til at avtalen ikke har nærmere regler om gjennomføringen av valget. Det må i utgangspunktet være opp til valgstyret å fastsette hvordan det kommende valg skal gjennomføres i praksis. Nemnda vil bemerke at valgstyret valgte å ettersende frankerte konvolutter til budene og utsette valgfristen med tre dager da det ble fremsatt innsigelser på gjennomføringen av valget. Nemnda kan ikke se at den måten valget er gjennomført på er i strid med avtalens regler og for så vidt heller ikke representasjonsforskriften § 12. Nemnda tar ikke klagen til følge.

Bedriftsdemokratinemnda fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksjeloven § 6-4 fjerde ledd jf representasjonsforskriften § 42 første ledd jf avtale av 13 juni 19984 om ansattes medbestemmelsesrett i avisbedrifter og nyhetsbyråer pkt V 8 tas ikke klage av 15 april 1999 fra Aftenpostens Distribusjonklubb over valg av ansatterepresentanter til styrene i Aftenposten AS og Schibsted ASA til følge".

6. Sak 99/21 Mabo Pipelife

Nemndas medlemmer diskuterte en skriftlig henvendelse til Bedriftsdemokratinemnda angående de ansattes krav på styrerepresentasjon ved virksomhetsoverdragelser jf arbeidsmiljøloven kapittel 12 A. Henvendelsen er allerede oversendt Kommunaldepartementet som rette vedkommende for besvarelse. Medlemmene vil få tilsendt departementets svar i saken til orientering.

7. Saker som er kommet inn til Bedriftsdemokratinemnda

Sekretariatet delte ut en oversikt over saker som er aktuelle for behandling i nemnda.

8. Fastsettelse av møtedatoer andre halvår av 1999

Bedriftsdemokratinemnda fastsatte følgende møtedatoer for andre halvår av 1999:

Arbeidsutvalget: Mandag 23.08.99 kl 0900
Mandag 20.09.99 kl 0900
Mandag 18.10.99 kl 0900
Mandag 15.11.99 kl 0900

Samlet nemnd: Torsdag 16.12.99 kl 1200